

Ūlos stovyklos dienoraštis
Pirėnų kalnai, Ispanija. 2009 m.
Laura Tamoševičė

Liepos 30 d. Mindaugas, aš (Laura), Irena ir Marija naujom oro linijom Starl atskridom į Žironą (Girona arba Gerona). Bilieto kaina svyravo nuo 570 iki 812 Lt pirmyn – atgal (priklausomai nuo pirkimo datos). Dalį sunkaus krovinio atidavėm automobiliniam ekipažui, išvykusiam iš Lietuvos liepos 27 d., tad su bagažu problemų nebuvo (kuprinės svėrė nuo 13,3 iki 19,4 kg). Žironoje mūsų pasitikti ir parvežti atvažiavo Vidmantas ir Simas (sutaupėm apie 170 eurų mašinos nuomai). Giedrius su Irka tądien ėjo via ferata prie Sorrosal krioklio Brote, didžiausi įspūdžiai iš siestos via feratos viršūnėje ir kad ūsų nuoma kainuoja 6 eurus. Nakvojom po tiltu prie Sorrosal upės prie Linas de Broto, nes ispanai nepalikto rakot nuo Santa Elenos namelio. Vakare pasveikinom Simą su gimtadieniu ir padovanojom nagą su užrašu „Venta“.

Liepos 31 d. Laisva diena. Po ilgoko krapštymosi ir blaškymosi pagaliau visi apsisprendžia, ką veiks: Laura, Mindaugas ir Marija eina pasivaikščioti po nacionalinį Ordesos parką, likę užsiima kanjoningu Sorrosal upėje ir nusileidžia didžiuoju Sorrosal kriokliu (beveik 100 m). Vakare visi labai patenkinti savo pasirinkimu. Vakare Torloje netyčia susitinkame Pedro – atlėkė trims dienoms, padės mums užsimesti ir įsikurti, o po savaitės – į Voronją. Kadangi sudaužė savo mašiną, iki pat šios dienos ryto nebuvo apsisprendęs, ar atvažiuos čia, bet kai apsisprendė – teko važiuoti 4 autobusais. Maniakas, ne kitaip. Po to jau sulaukiam Jordi, dar vieno ispano Marko, ukrainiečių Andrejaus ir Nastios, pavakarieniaujam ir visi pernakvojam Santa Elenos namelyje. Naktį siautėja dormausai (miegapelės), vienas net nušoko nuo lubų ant mano miegmaišio ir nubėgo per Mariją ir Irką.

Rugpjūčio 1 d. Užsimetimas. Nuo pat ankstyvo ryto laktom su daiktais. Šių metų naujovė – dvi stovyklos: pagrindinė ten, kur visada – Soaso slėnyje, ir kita, mažesnė, Ūlos urvo slėnyje. Pasiskirstom – į Ūlos stovyklą keliauja Evaristo, Mindaugas, Laura, Irka ir Marija, visi likę - į pagrindinę. Labiausiai skauda širdį dėl Jaume, kuris bus pagrindinėje stovykloje (neteks mėgautis jo virtuve). Atsidalinam daiktais. Malūnsparnis pradžioj užneša Mindaugą į kalną, vėliau jam numeta daiktus. Pedro, Irena ir vaikinai užlipa į pagrindinę stovyklą priimti krovinio iš malūnsparnio. Likę bandom papietauti prieš kopimą į kalną, bet nelabai sėkmingai: tradicinis baras neberuošia pietų, Viu kaimelio kavinė prieš penkias minutes susitvarkė virtuvę ir nebenori vėl jos purvinti (siesta), tenka Torloje žiaumoti sumuštinis. Oras bjūra, pradeda lašnoti. Užvažiavę mašinomis pradedame ropoti į kalną, pradžioje oras gairus, nes lietus kažkur pašonėje, bet paskui gauname ir lietaus, ir žaibų, ir krušos. Po 2 val. kopimo atsikeberiojame į Ūlos stovyklą. Vakarėja, šalta, periodiškai palyja. Plyšyje tarp uolų įsirengiam virtuvę, pavakarieniaujam ir visą naktį klausomės palapinių plazdenimo nuo vėjo.

Rugpjūčio 2 d. Ūlos stovykla. Kol lietuviai atsibudo, Evaristo pasivaikščiojo aplink ir surado tris urvus. Susiradom geresnę vietą stovyklai ir visą dieną ten kraustėmės ir įsirenginėjom. Išsiaiškinom, kad neturim krūvos reikalingų maisto produktų ir daiktų. Evaristo pavedžiojo po šlaitą ir aprodė urvus, taip pat parodė abu Ūlos urvo įėjimus. Popiet į Ūlos stovyklą užsimetė Angels.

Rugpjūčio 3 d. Evaristo ir Angels išėjo zonuoti šlaito, parsinešė didžiulį sąrašą potencialių urvų. Lietuviams davė užduotį patikrinti keletą įdomesnių urvų ir juos nutopografuoti. Pradžioj nuėjom į i-6 – didelis įėjimas, kuriame gyvena paukščiai, ispanų požiūriu, gali reikšti labai perspektyvų urvą. Nusileidom – o ten dvi salytės ir viskas, viso labo -17 m. Tiek tos perspektyvos... Kol topografavom šį urvą, iš pagrindinės stovyklos atėjo svečių – 4 ispanai su lauknešėliu, kuriame buvo ne tik produktai, bet ir automobilinis akumulatorius. Iki mūsų jie ėjo 3 valandas (nors pasak Evaristo, tėra 1,5 valandos kelio), buvo nuo to lengvai pakraupę ir praradę norą kraustyti į šią stovyklą savom kojom. Pasiūlėm jiems užkąsti su mumis, bet Kristianas gracingai atsisakė: „Ne, ačiū, pavalgysim grįžę Jaume restorane. Vakar gamino paelją.“ Karštligiškai perkračiau visas savo ispanų kalbos žinias, bet tesugebėjau jam išspausti „Užtilk“. Kristianas papasakojo pagrindinės stovyklos naujienas: „lituanos egoistas“ į S7 urvą išsinešė beveik visas ausis ir likusiems labai trūksta įrangos kabinimui kituose urvuose. Svečiams išėjus, popiet patraukėm tikrinti kitų urvų. Patraukėm į i-2: pagal esamą toponotraumą – apie 80 m, reikia pakartotinai nutopografuoti ir paieškoti perspektyvų. Urvas labai birus, iš visur byra akmenys ir trupa sienos. Nusileidus kokius 10 m priėjom šulinio žiotis. Spitas įkaltas tiesiog akmenyje, gulinčiame ant šulinio

krašto. Mindaugas, padėjavęs dėl tokio spito ir užsikabinęs virvę už natūralios atramos, bando truputį nusileisti žemyn ir paieškoti kitų spitų. Pakeliui sumąsto nuspardyti akmenis žemyn – garsas, kai 20-30 m gylio šuliniu nubilda didelis akmuo, nepakartojamas. Staiga po Mindaugo pilvu krusteli didžiulis akmuo, ant kurio guli ir tas luitas su spitu. Mindaugas iššoka lauk ir tampa aišku, kad kol tie akmenys šulinio viršuje, jie bet kada gali sugalvoti nučiuožti žemyn. Nusprendžiam jiems padėti – trise atsisėdę spardom didįjį akmenį su spitu. Kad netyčia nenuvažiuotume jam iš paskos kartu su visu nuobirynu ant lentynos, prisirišam prie virvės. Įsispyrus kojomis didysis akmuo pasvyra, pasiverčia ir atsiremia į kitą šulinio sieną. Dabar situacija tampa visiškais pelėkautais speleologams: vienas luitas nuobirų ir molio sluoksniu prikljuotas prie sienos, ant jos tiesiog laisvai padėtas kitas luitas. Šulinys gana siauras ir nukritę jie greičiausiai užstrigtų kur nors per vidurį. Nusprendžiam, kad akmenims nuleisti reikia rimtesnių įrankių ir einam laukan. Prie pat išėjimo Irka gauna nemažą akmenį tiesiai į šalmą. Laimė, iš gana nedidelio aukščio, bet vis tiek išlipus galva sukasi ir rankos dreba. Šalmas neskilo, nors jame liko matomas įbrėžimas. Paliekam Irką stovykloje ir einam tikrinti i-3. Deja, tai tik plyšys uolose, siaurėjantis į visas puses, kokie -7 m. Pakeliui į stovyklą dar įlendu į horizontalų meandriuką – ir jis, deja, užsidaro po kelių metrų.

Rugpjūčio 4 d. Visi eina į Ūlos urvą (senąjį įėjimą su sniegu). Mindaugas su Evaristo – pirmi, kad pakabintų virvę, už gero pusvalandžio, prikassios sniego į talpas, ir visos merginos. Vyrukus greitai prisivijome ir teko leisti visiems šešiams kartu, ilgokai palaukiant, kol pakabins eilinį tašką. Urvas – įdomus: pradžioje du susijungę erdvūs šuliniai, su ištiniais nusileidimais be tarpinių persisegimų (19 ir 30 m), po to prasideda begalinis ėjimas dideliais meandrais – kartais jų dugnu, kartais virve. Taip iki kokio 140 m gylio pakabinama 230 metrų virvių. Baigiasi urvo dalis, esanti toponuotraukoje, prasideda kitos komandos tyrinėta dalis, kurios toponuotraumos nėra ir niekas nežino, kiek urvas dar tęsiasi, nors kažkas ten jau praėjo ir paliko spitus. Papietaujame viename iš meandru, Evaristo, Angels ir Irka iškeliauja į viršų, likę trys gaunam užduotį dar valandą patyrinti urvą ir taip pat keliauti atgal. Meandras beveik iškart praplatėja ir pagilėja, ilgokai užtrunkam, kol pasikabinam paskutinę 13 m virvę (spitai sukalti ne pačiose logiškiausiose ir saugiausiose vietose). Aš su Mindaugu dar prabėgam keliasdešimt metrų meandru ir sustojam prie eilinio 5 m nusileidimo. Kaip visada – urvas tęsiasi, o įrangos trūksta. Marijai teko visą tą valandą snausti meandre. Išlipus Evaristo praneša, kad kitos stovyklos lietuvių komanda nusileido į S7, vietoj planuoto 20 m šulinio rado 40 m šulinį ir galeriją su vandeniu, taigi šiandien ilsėjosi (lipo į Tendenjeros viršūnę) ir kitą dieną eis su nakvyne šturmuoti S7 toliau.

Rugpjūčio 5 d. Šiandien Angels eina žemyn, grįš į Barseloną. Iki pietų Mindaugas su Evaristo vaikšto po apylinkes ir žymi urvus, daugelis jų mažiukai, bet šlaitai skylėti kaip rėtis. Aš paišau toponuotraumą, merginos ilsisi. Popiet planavom visi kartu eiti tikrinti urvų, bet nugalėjo visagalė siesta. Baigiam toponuotraumą, taisydam įrangą ir rūbus ir ilsimės.

Rugpjūčio 6 d. Laura, Mindaugas ir Marija eina tikrinti ir topografuoti Evaristo nuomone įdomių ar perspektyvių urvų. Irka ilsisi. Pirmas tikrinamas urvas LB-10 tikrai atrodo daug žadantis – siauras apie 1 m pločio įėjimas išsiverčia į erdvę daugiau kaip 20 m gylio šulinį, kuriame gyvena paukščiai (ispanai iš tų paukščių daug tikisi, nes jie gyvena ir S7 ir Ūlos urvų įėjimuose, o urvai tikrai verti dėmesio). Deja ir vėl – šulinio apačioje beveik nieko, tik į šoną nueinantis meandras, kuriame už nepralendamos skylės (0,2 x 0,4 m) dar matosi žemių kauburėlis ir kas toliau – neaišku. Reikėtų sprogdinti, po to kasti. Kaip ispanams – per daug vargo. Po to nutopografuojam negilų urvelį LB-116, kuris įdomus tuo, kad turi kelis įėjimus, žodžiu, traversas. Po jo tikrinam didžiulį šulinį su sniegu (LB-111), vienoje vietoje po sniegu lyg ir yra siaura landa žemyn, bet reikia kasti, traukti akmenis – žodžiu, vėl daug vargo, o perspektyvos neaiškios. Čia tiek daug urvų, kad niekas nenori gaišti laiko su smulkmenomis, visi tikisi rasti ką nors gatyvo. Besikuičiant po sniego urvą prasideda lietus, po to kruša. Pakeliui į stovyklą Mindaugas dar patikrina Evaristo sudominusią skylę, bet vėl urvas greitai užsiveria ir jau net nebetopografuojam jo. Pakeliui į stovyklą užtinku nepažymėtą skylę, užverstą akmenimis. Metant akmenukus į plyšius, jie nukrenta keletą metrų. Prieina Mindaugas su Evaristo, pradėdam išrinkinėti akmenis. Evaristo įveda urvo koordinatės į GPS ir sako, kad gali būti perspektyvus, nes įkišus ranką į angą jaučiasi šaltis. Praėjimui trukdo žemiau įstrigęs akmuo. Nusprendžiam, kad grįšim čia kitą dieną ir pabandysim jį ištraukti (bet taip ir nebegrįžome iki stovyklos pabaigos).

Rugpjūčio 7 d. Evaristo iš ryto susirenka daiktus ir iškeliauja žemyn. Stovykloje liekam 4 lietuviai, Marija lieka ilsėtis, o Laura, Mindaugas ir Irka traukiam į Ūlos urvą. Naktį lijo, urve šiek tiek šlapiau – kai kur kapsi, įėjimo šuliniuose sienomis liejasi maži upeliai. Bet nesušlapę pasiekiam meandrą, kuriame sustojome praėjusį kartą. Po nedidelio nusileidimo pavalgome meandro išplatėjime, pralendame gan siaura, krolitais apaugusia meandro atkarpa ir susiruošiame kabinti virvę eiliniame meandro išplatėjime. Žemyn – apie 10 m. Iki čia visur randam spitus ir varžtus, paliktus kitos komandos, bet nėra jokių duomenų, kiek urvas dar tęsis. Kol krapštomės prie kabinimo taškų, tolumoje pasigirsta tylus ūžimas, panašus į lėktuvo gaudesį aukštai padangėje. Kurį laiką niekas jį nekreipia dėmesio. Paskui aš susivokiū, kad lėktuvų visgi urve neturėtų girdėtis, ir paklausiu garsiai „Kas čia per garsas?“ Mindaugas ramiai (?) įvardina: „Potvynis“. Kurį laiką visi įsitempę klausosi: ūžimas garsėja ir artėja, sienose jaučiasi lengva vibracija. Supanikuojam – stovim siauram meandre ir jei vanduo eis pro čia, nušluos mus tiesiai tuos 10 m žemyn. „Atgal! Į tą vietą, kur valgėm!“ Irka dar bando keberiotis su maišu, liepiam palikti jį ten, kur stovi. Nušveitusi savo maišą į pasienį, mintyse dar paskaičiuoju: „Suunto 550 Lt, lazerinis matuoklis 450 Lt, iš viso 1000 Lt. Tiek to, susirinksiu vėliau pasroviui.“ Iš tos baimės atrodo, kad nebeužlipam meandru, aš užstumiū Irką, Mindaugas stumia mane į viršų. Sustojam meandre aukščiau ir bandom raminti save, kad čia priaugę krolitų, iki čia vanduo neturėtų ateiti. Triukšmas baisus. Pamažu pro gaudesį ima girdėtis ir vandens šniokštimas, tačiau paties vandens nesimato. Taip pralaukiame gal pusvalandį. Kadangi vanduo nei pakilo nuo meandro dugno, nei atbėgo iš viršaus, įsidrąšinam nueiti susirinkti maišų. Kažkur priekyje to 10 nusileidimo, kurio taip ir nepakabinom, girdėti vandens šniokštimas. Grįžtam į laukimo vietą, laukiame, kol triukšmas nuslops, svarstom, kur ir kaip nakvosim, jei negalėsime išlipti, kada ir kas susipras ateiti mūsų ieškoti. Po geros valandos nuo pirmosios bangos ūžimo beveik nebelieka, tik vandens garsas. Mindaugas įsidrąšina nueiti pažiūrėti kelio atgal. Paaiškėja – jis sausas. Vanduo kažkur pradundėjo aplinkiniais keliais, šoniniais kanalais arba meandro apačia. O ten, kur eina virvės, beveik taip pat sausa, kaip ir leidžiantis, tik kapsėjimas kai kur padidėjęs. Lipam laukan. Išsimaudom tik įėjimo šuliniuose, ten jau pila visai padorus dušas. Bet ir paviršius visai čia pat, o ten – nebelyja.

Stovykloje randam Giedrių ir Simą, atėjusių mūsų aplankyti. Pakeliui jie pateko į lietu ir krušą, tuos pačius, kurie ir sukėlė potvynį urve. Lietus buvo vienas smarkiausių per visą stovyklos laikotarpį, nes apačioje esančiame slėnyje, kuris šiaip išlikdavo sausas, garmėjo visa kalnų upė. Vaikinai lieka nakvoti, Simas ruošia vakarienę, pasakojamės abiejų stovyklų įspūdžius, žiūrim nuotraukas Giedriaus kompiuteryje.

Rugpjūčio 8 d. Nuo pat ryto visur aplinkui „nieblia“. Dauguma daiktų šlapi iš po vakarykščio pasivaikščiojimo ir naktinio lietaus. Kol bus lietaus, į Ūlą grįžti nebenorim. Kol kas lieka džiovintis (nelabai sėkmingai), stumdytis paviršiuje, paišyti toponuotraukas ir kitaip stumti laiką. Giedrius ir Simas išeina į pagrindinę stovyklą, kartu su jais išsikrausto ir Irka. Vakare dangų užtraukia juodi debesys, prasideda žaibų diskoteka ir visą naktį pila.

Rugpjūčio 9 d. Po naktinio lietaus pašvietus saulei iš visų slėnių kyla rūko debesys. Jie viršų susijungia ir periodiškai mus uždengia. Kalnai šniokščia naktinio lietaus vandeniū. Pasivaikščioti neinam – „nieblia“, į Ūlą neinam – visur pilna vandens. Kuičiamės urvelyje prie pat palapinių, jo įėjimą užstojęs akmuo. Po kokios pusantros valandos pavyksta du didelius akmenis įtvirtinti šone. Marija apsirengia kombinezoną ir įlenda patikrinti - keli metrai žemyn, keli į šoną ir meandras susiaurėja iki nepralendamo. Berošiant pietus ateina Jordi ir Kristianas. Aptariam planus – Jordi net neatsinešė savo įrangos ir į urvus leistis nesiruošia, užsiims paieškomis paviršiuje. Kristianas eis su mumis į Ūlą. Vakarop Jordi pasiūlo pasivaikščioti po šlaitą ir paieškoti naujų urvų. Man pavyksta rasti tris skyles: vieną siaurą horizontalią landą randa ir Jordi, kitas urvas visai šalia, bet po akmenimis – metant tarp jų akmenėlių, girdisi, kaip jis barkšteli gerokai žemiau, 10-15 m, be to, ten kliokia vanduo. Bet įėjimas – tik siauras plyšys tarp akmenų, girdžiu, kaip Jordi sako Kristianui „Labai uždaras“ ir suprantu, kad niekas čia nesiknis. Trečio urvo net nerodžiau Jordi – jis buvo viso labo horizontali galerija, apie 2 m aukščio ir tiek pat į plotį, bet po 10 metrų visiškai užsidarė.

Rugpjūčio 10 d. Paskutinį kartą einam į Ūlą. Iš ryto peržiūrim turimą įrangą – nemalonūs siurprizas, ausų turim tik septynias, nors Evaristo išeidamas mus ramino, kad kabinimo taškų turim 20-30. Na ką gi, teks leistis su tuo, ką turim, ir padaryti tiek, kiek išeis. Pirmi leidžiamės mes su Mindaugu ir pradėdam daryti topografiją nuo raudonai pažymėto spito meandre (paskutinis ispanų topografijos punktas). Bematuojant mus pasiveja Kristianas ir Marija. Persigrupuojam – Mindaugas su Kristianu eina į priekį kabinti virvių, mes su

Marija tęsiam topografijos darbus. Po valandos pasivejam vaikus salėje, iš kurios žemyn nueina nemažas šulinys. Čia papietaujam ir ta pačia tvarka leidžiamės žemyn. Urve visur girdisi čiurlenantis vanduo, nors jau porą dienų nelijo. Šulinio, kuriuo leidžiamės, sienomis teka nedidelis upeliukas (bandau įsivaizduoti, kas čia dėjosi potvynio metu). Šulinio apačioje vanduo suteka į meandro plyšį, mums tenka eiti meandro viduriu. Pradžioje jis siauras ir vingiuotas, po to išplatėja ir tenka tarp aukštų kabintis virves. Visuose nusileidimuose randame sukaltas bazes: po spitą ir parabolą. Paskutiniam nusileidimui vaikai sumeistrauja kažką visiškai iš „snarglių“: pakabina surišę tarpusavyje dvi urve rastas virves, pagrindinis taškas - dyneemos kilpa, dubliuojantis taškas – žemiau (!) užmesta juosta ant kažkokios natūralios atramos (kurios patikimumas man irgi atrodo abejotinas). Kristianas prieš leisdamasis persižegnoja. Aš stengiuosi nedaryti staigių judesių. Marijos išvis neleidžiame, ir man regis, ji dėl to nesigaili. Toli nenueiname – nusileidžiame 10 metrų žemiau į kitą meandro aukštą. Šiek tiek priekyje vėl toks pat nusileidimas, kuriam jau nebeturime taškų. Po mumis – dar bent trys tokie patys meandro aukštai, apačioje girdisi vandens tekėjimas. Meandras įspūdingas ir gana pavojingas be virvės – apie 30-40 m aukščio (nematyti nei lubų, nei grindų), tarpai tarp skirtingų aukštų apie 0,5 m, taigi galima ir nukristi, sienos-lentynos, kuriomis vaikštome pilnos birių dulkių ir akmenukų. Išmatuojame paskutinį topografijos tašką ir lipame į viršų, pakeliui išnešdami dalį virvių (likusias paliekame pakabintas būsimai ispanų ekspedicijai). Vakare aptariam planus ir nusprendžiam, kad rytoj kraustysimės į pagrindinę stovyklą – visi išsiilgę Jaume restorano ir didesnės kompanijos.

Rugpjūčio 11 d. Kraustomės į kitą stovyklą. Buvome nusiteikę, kad teks visą savo mantą persinešti į kitą stovyklą patiems, tačiau Jordi pateikė malonų siurprizą – galime supakuoti daiktus numetimui čia ir paskutinę dieną bus padarytas atskiras malūnsparnio reisas jiems paimiti. Taigi, paliekam visą savo urvinę įrangą ir aprangą ir su pakankamai lengvomis kuprinėmis per porą valandų nukeliamume į kitą stovyklą. Nebeplanuojame daugiau eiti į urvą, nusprendžiame, kad paskutinę dieną, jei bus geras oras, lipsime į Tendenjeros viršūnę.

Pagrindinėj stovykloj tuščia – visi urvuose. Vakarienės neduoda, imu galvoti, kad mūsų stovykloje buvo geriau. Pagaliau apie dešimtą valandą vakaro iš S1 išlipa ukrainiečiai, gauname vakarienę. Visi lietuviai S7, išnešinėja maišus. Einame miegoti jų nesulaukę.

Rugpjūčio 12 d. Pasikeitę planai. Naktį apie antrą valandą išlipo Irena su Vidmantu. Likę pasirodo tik gerokai po pusryčių, visą naktį prasitęsę su maišais po begalinius S7 meandrus. Urve apie 100 m gylyje liko trys maišai ir pakabinta virvė. Neaišku, kas juos galėtų išnešti – Simas pasiryžęs pamiegoti kokias penkias valandas ir grįžti į urvą, kažkodėl aš suabejoju tokiu sprendimu. Mes su Mindaugu nusprendžiam vietoje Tendenjeros eiti į S7. Problema Nr. 1 – mums reikia trečio žmogaus. Pradžioje sutinka eiti ispanas Raulis, net nustembam, nes jiems tai nebūdinga. Tačiau susiruošus išeiti paaiškėja, kad Raulis ne taip suprato ir sutiko tik nueiti iki urvo ir nuo paviršiaus parnešti maišą. Toks vakariečių požiūris: tavo maišai – tavo problemos. Laimei, stovykloje turime ir rytiečių – įsnekinam padėti ukrainietį Andrejų. Problema Nr. 2 – aš ir Mindaugas palikom visą savo įrangą kitoje stovykloje. Tenka eiti su svetima. kažkas per mažas, kažkas per didelis, kažkas šiaip neįprastas ir ne toks, kaip savo – velkuosi Irenos izotermiką, Giedriaus kombenzoną, Simo apraišas ir t.t. Aišku, urve ištisai keikiuosi ir kovoju su svetimais nesuderintais daiktais. Paguodai (ir pietums) išlipę iš urvo suvalgėm visus svetimuose „samaspasuose“ rastus šokoladus.

Iki urvo mus palydi Marija ir iki stovyklos parvelka vieną paviršiuje paliktą maišą. Per valandą nusileidžiam iki urve paliktų maišų, Andrejus ištisai garsiai baisesi virvės pakabinimu – vien ko vertas pirmas nedidelis nusileidimas, pakabintas ant vieno pusiau išlindusio spito. Du maišai – „vyriški“, matyt prigrūsti šlapios molinos virvės, aš juos vos atkeliu nuo žemės. Trečias – „balionėlis“, jame tik kilimėliai. Bet visi trys maišai – didieji lietuviški, ir man atitekęs „balionėlis“ siaurame meandre man trukdo ne mažiau, nei tie sunkieji vaikinams. Jaučiuosi kaip su inkaru. Prisiekiu sau, kad daugiau klubui tokių apimčių maišų nebesiūsime. Andrejus padaro įspūdį – pasičiupęs savo maišą, nurūksta taip, kad mes su Mindaugu jo nebematome, nebent jis sustoja mūsų palaukti. Išlipam, aš iškabinu virvę, pasiimam po vieną maišą į stovyklą. Pakeliui dar sutinkam Raulį, kuris ėjo parnešti to pažadėto maišo nuo paviršiaus, bet pamatęs mus ateinančius, apsisuko ir grįžo į stovyklą. Matyt nusprendė, kad mes nepalikom nieko nešamo.

Vakare surengiam baigiamąjį vakarėlį. Su daug įvairiausių rūšių ir stiprumų gėrimų, Jaume pasistengia su vakariene. Prasideda kalbos, tostai ir dovanos. Ispanai atšyla, noriai bendrauja, visi šneka „iki kitų metų“. Andrejus išprovokuoja Kristianą varžytis gėrime, geria aišku ne vandenį. Tik Andrejus tai daro taip, kaip pridera: kuo daugiau geria, tuo daugiau valgo, o Kristianas, kompleksuojantis dėl savo apkūnumo, valgyti

atsisako, kad ir kaip bando jį kiti ispanai atvesti į protą. Kristiano garbei pasakysiu, kad išbandymą jis atlaikė, tik apie jo savijautą, ypač ryte, daug klausinėti nereikėjo.

Rugpjūčio 13 d. Nusimetimas. Naktį išlipo italai ir katalonas. Jiems sekėsi ne kaip – berods, leidosi į kilometrą, nerado tolimesnio praėjimo, vienas jų išsinarino pirštą.

Palikę kitus pakuoti likusių daiktų malūnsparniui, aš, Mindaugas ir Marija paskui Jordi nudardame nuo kalno. Skubame, nes trise planuojame į Barseloną važiuoti autobusais, kadangi automobiliniuose ekipažuose neužtenka vietų. Sulaukiam malūnsparnio, atrūšiuojam daiktus, su visais atsisveikinam – mums nebelieka laiko su jais papietauti prie bendro stalo, nes pro šituos kaimus per dieną važiuoja vienintelis autobusas. Su lietuviais dar susitiksime Barselonoje, su kitais – galbūt kažkuriais vėlesniais metais kur nors urvuose. Ekspedicija beveik baigėsi. Hasta el año que viene (iki kitų metų)!

Laura

Soaso stovyklos dienoraštis
Pirėnų kalnai, Ispanija. 2009 m.
Vidmantas Balkūnas

Rugpjūčio 1-oji diena. Pirmoji tikra ekspedicijos diena ir naktis. Keista viskas šįvakar, nėra džiaugsmo, nėra baimės. Yra mintis, vedanti į priekį – S-7. Nepasakyčiau, kad tai darbas. Nebandau galvoti, su kuo galiu tai palyginti. Tikslas, siekimas. Planavimas, pasiruošimas, darbas, rezultatas. Kaip fotografijoje. Ir turbūt sunku būtų pasakyti, kuri vieta yra maloniausia. Kol viskas nauja, nepažinta, nepatirta – emocijų sukūrys galvoje. Regis – gyvenimo svajonė. Vėliau prie visko pradėsi priprasti. Vertinti ne per rožinius emocijų akinius, bet per paprastą grūdintą proto stiklą. Malonumo ir pasitenkinimo mažiau, tačiau rezultatas nepalyginimai didesnis. Žinai, kur eini, ką patirsi ir ką sutiksi. Nėlieka nežinomybės ir „pirmo karto“ pojūčio.

Miegojome „ermita de Santa Elena“. Tai namelis, pastatytas, berods XVIII a. Na, nevisai kalnų namelis. Kažkada tai buvo bažnyčia, viena iš garsiojo Santjago kelio stotelių. Dabar iš visos šlovingos istorijos ši trobelė beliko tik mažas kabliukas pritraukti turistus į nacionalinį parką. Pusė šios trobelės vis dar oficialiai vadinasi „ermita“ - bažnyčia. Bet tokia ji būna tik du kartus per metus. Vieną savaitgalį čia melstis renkasi vieno, o sekantį – kito kaimo žmonės. Štai tokia tosios pusės trobelės istorija. Daug daugiau laiko žmonės praleidžia kitoje trobelės pusėje (na gal ne visi juos taip pavadintų...). Tai speleologai. Neįsivaizduoju, kokiomis aplinkybėmis jie sugebėjo įsigyti pusę šio pastato, bet visiškai dėl to nesigailiu :) (vėliau sužinojome, kad pusė pastato vietinės bendruomenės tiesiog buvo paskolinta Barselonos speleologams neribotam laikui. Jie iš apleistos trobelės išvarė karves, išmėžė mėšlą, sutvarkė ir įstatė duris. Tačiau šis gėris bet kada gali būti atimtas iš jų. Kai tik bendruomenė panorės).

Taigi kita pastato pusė sutvarkyta taip, kad čia vienu metu galėtų gyventi bent dvi dešimtys žmonių (tiek speleologų paprastai dalyvauja vienoje ekspedicijoje). Antrame aukšte įrengtas miegamasis – gultai speleologams. Apačioje – virtuvė ir dar keletas gultų. Daugiau speleologams kalnuose juk ir nereikia – miegoti ir valgyti. Visas kitas laikas – po žeme.

Daugiau, regis, nieko čia ypatingo ir nėra. Tiesa, kai kas yra. Tokios mistinės būtybės „dormausai“, kurių aš per tris metus čia nei mačiau, nei girdėjau. Bet kažkodėl kasmet atsiranda kažkas, kas tą legendą pratęsia. Pvz. šiemet vienas „dormausas“, pasirodo, naktį per skylę lubose nukrito Laurai tiesiai ant miegmaišio. Ši ji paspyrėjo Marijai, kad nebūtų liūdna. Pastaroji priėmė žaidimo taisykles ir atliko rezultatyvų perdavimą Irkai. Rezultatyvų todėl, kad po to šios miegapelės istorija nutrūksta neaiškiomis aplinkybėmis. Tikra tik tai, kad ji po Irkos miegmaišiu nebuvo surasta. Nei jame. Neaiški ir mįslinga miegapelės dingimo istorija baigėsi laimingai. Visos trys speleologės liko gyvos ir netgi sveikos po „žvėriškos“ dormausų atakos. Sekasi gi žmonėms...

Taigi pasidalinę patirtimi apie dormausus (kaip kokius NSO) mes, net kavos neuostę, greitute susirinkę daiktus, išvažiuojam į Linas de Broto. Tiesa, ne visi daiktai pasiekia kaimelį. Mano pirmasis per visas keliolika ekspedicijų taip stropiai suruoštas „tualetinis krepšelis“, kaip įtariu, pasiliko būtent čia. Rytinis dušas nusekusiame krioklyje mažai kam padeda. Nebent dėl įvaizdžio. Vandeni čia tenka semtis ranka iš vos srūvančios srovelės. Su tiek vandens galėtum nusiprausti minimaliai nebent po pusdienio laukimo. Manau, kad daugeliui po šio prausimosi palengvėjo. Na bent jau psichologiškai. Man irgi.

Trys automobiliai pajuda link sraigtasparnio kilimo vietos. Sako, reikia skubėti. Iki jo pakilimo liko vos kelios valandos. Per tą laiką turime daiktus surūšiuoti į dvi dalis. Atvažiavę sužinojome, kad šiemet bus dvi stovyklos. Pagrindinė, kur ir kasmet – Soaso slėnyje ir Ūlos. Sraigtasparnis skris ir krovinį šiemet neš į abi stovyklas. Mūsų lietuvių grupė skyla į dvi dalis. Viena – Laura, Mindaugas, Marija ir Irka gyvens ir tyrinės Ūlos regiono urvus. O mūsų S-7 komanda stengsis pagaliau šį urvą prijungti prie Aranonera sistemos. Ruošiamės pakankamai greitai. Paskutinę akimirką Irkai sugenda pagrindinis apšvietimas. Tenka skubiai belstis į Broto ieškoti naujo. Čia nieko neradę važiuojame į Torlą. Sukamės kaip galima greičiau. Netrukus sraigtas. O iki to laiko mes turime dar savo mėsas užnešti į kalną ir priimti visą sraigtasparnio atskraidintą krovinį. Grįžtame į pievą. Čia renkasi nauji ekspedicijos dalyviai - niekur negirdėti ir nematyti žmonės. Vėliau juos praminsime turistais. Kai kurie jų turbūt taip ir nenuėjo pažiūrėti, kaip atrodo urvas.

Pirmąją stovyklos dieną vyksta pagrindinės Soaso stovyklos įrengimo darbai. Stovykla 2300 m. aukštyje, todėl sraigtasparniu užkeltos kelios tonos krovinių labai palengvina ir pagreitina jos įrengimą. Dalis daiktų būna paliekami per žiemą. Jie suvyniojami į neperšlampamą pakuotę arba sudedami į bačkas ir paslepiami artimiausiuose urveliuose. Nors panašu, kad ispanai jų net nelaiko urvais (kai tuo tarpu Kryme jau 5 m urvelis yra registruojamas į kadastrą).

Žodžiu, Giedrius, Pedro, Simas, Jaume ir aš pradėdame įrenginėti stovyklą. Pats pirmasis darbas – pastatyti pagrindinę palapinę, kurioje vėliau bus valgoma, vakarojama, aptariami ekspedicijos planai ir rezultatai. Pagrindinė palapinė, tai dvi didelės palapinės sujungtos galais. Palapinės dydis yra kažkur 2x8 metro. Koks geras ketvirtadalis jos iškart skiriama Jaumei – mūsų maisto dievui :) Ne paslaptis, kad šis žmogus, o gal tiksliau jo patiekiamas maistas yra toli gražu ne paskutinis motyvas dar kartą atvažiuoti į Ispaniją.

Pastačius pagrindinę palapinę, toliau jos tvarkymu užsiima jos šeimininkas. Mūsų sekantis darbas yra pakabinti tentą bendrai įrangai. Tarp žemės ir milžiniško riedulio įtemptas didelis brezentas gabalas, kuris skirtas bendrą įrangą apsaugoti nuo lietaus, saulės ir sniego ar krušos. Paraleliai vyksta dar vienos, ne ką mažesnės „patalpos“ įrenginėjimas. Vienas mažas urvelis (iš kurio pučia gana smarkus vėjas) kaip ir kasmet taps šaldytuvu maisto produktams ir gėrimams. Temperatūra čia beveik nesiskiria nuo žmogaus sukurto įrenginio palaikomos temperatūros. Ir kartais akimirką nustebina karštą dieną, kai temperatūra kieme siekia +35 laipsnius, tau į rankas paduotas vaisius ar kokakolos skardinė būna aprasoję.

Tarp šių darbų statomės savo palapines ir kuriamės. Šįkart mudviejų su Irena palapinė stovės kiek kitoje vietoje. Iš akmenų suręsta maždaug 40 cm sienelė saugos mus nuo vyraujančio vakarų vėjo. Ir jau labai greitai tenka įvertinti visus palapinės ir vietos privalumus. Vos baigiame pasistatyti jas, kai prasideda lietus, peraugęs į krušą, besisvaidančią žirnio dydžio ledo gabalais. Pernai, paskutinę ekspedicijos dieną užėjus tokiai krušai, visas palapines teko išmesti. Tentuose ledai pramušė skyles. Tiesa, tuomet jie buvo beveik kiaušinio dydžio. Tokiems iššūkiams nebuvo pasiruošusi nė viena palapinė.

Laimei, šįkart išgąstis buvo veltui. Su šia kruša visos palapinės susidoroja be problemų. Taip pat nė vienos neįveikia ir lietus.

Laikiniai nustojus lyti stovyklą pasiekia likusieji jos dalyviai. Deja, jiems nelabai pasisekė. Nors jau pakeliui jie gavo dozę lietaus, tačiau šaltas kalnų dušas jų nepagailėjo ir stovykloje. Iš visų atėjusių, nė vienas nespėjo pasistatyti palapinės. Daugumai teko slėptis, tiesiog po palapinės dangčiu, naudojant jį kaip skėtį.

Vakare visi renkamės į didžiąją palapinę. Kaip bebūtų keista, tačiau bendro ekspedicijos aptarimo šįsyk nebuvo. Apskritai, nemaža dalis čia atvykusių žmonių atrodė kaip pašaliečiai, į stovyklą užsukę tiesiog pasižiūrėti kalnų. Daugumos jų net vardų neįsiminėt. Netgi abejoju, ar tikrai visi jų yra pabuvoję urve. Viena porėlė sugebėjo netgi šunį atsitempti. Kas po poros dienų, kas po trejeto, tačiau beveik nė vienas jų nesulaukė stovyklos pabaigos ir nusimetė.

Rugpjūčio 2-oji. Baigiame įrenginėti stovyklą. Keletas kosmetinių padailinimų ir pastatome sniego tirpyklą. Iš kalnuose likusio sniego tirpinsim vandenį, kurį vėliau naudosis prausimuisi, indų plovimui ir galbūt gėrimui. Sniego tirpykla, tai maždaug 2x2 m vandens nepraleidžiantis baseinas, į kurio kampą prikasama

sniego. Vienoje jo pusėje sniegas, kitoje – nuožulnesnėje ištirpęs vanduo. Vanduo vėliau pilamas į 5 l talpas ir naudojamas jau pagal paskirtį.

Kadangi stovyklą įrengiam pakankamai greitai, nusprendžiam padaryti dar vieną reisą iki S-7 įėjimo ir kartu nunešti dalį įrangos. Kiekvienas susipakuojam transportinį maišą su bendra įranga ir kiek lieka vietos kuprinėje – asmeninę. Vis lengviau bus rytoj.

Keista, tačiau šįsyk kelias iki S-7 įėjimo pasirodo daug lengvesnis ir paprastesnis nei tikėjomės. Bent jau mudu su Irena. Maždaug per pusvalandį atsiduriame vietoje. Tačiau Simui su Giedriumi atkarpa nuo stovyklos iki urvo palieka įspūdį. Giedrius pamatęs kokiais skardžiais ir nuobirynais tenka eiti su kuprine ant pečių tai pavadina „boulderingu su 20 kg kuprine ant pečių“ ir vos ne vos tą boulderingą lipa. Simas, panašu, kad tokių dalykų bijo nuo prigimties.

Aišku negražu taip daryti, tačiau mudu su Irena užlipę prie urvo dar gerą laiką gabalą stebėjome kaip Giedrius su Simu didžiai išpūstomis akimis rėplioja į viršų. Vėliau pirmas šokas jiems praeis ir jie lakstys beveik kaip kalnų ožiai, tačiau pirmas įspūdis buvo gana juokingas mums. Atsiėmiau už Soroselio šimtinį krioklį, kur man baimė buvo apsėmusi akis, o likusieji leidosi kaip lygiu lauku. Lygu 1:1.

Sulaukėm mūsiškių, atsipūtėm. Pasiklausėm dar įspūdžių su keiksmožodžiais ir trumpam išsiskyrėm. Giedrius su Simu išėjo ieškoti pamestos racijos, o mudu su Irena išėjome ieškoti ir patikrinti Jaume nurodyto urvelio šalia S-7 įėjimo. Teko nemažai palaipioti tokiu pusiau saugiu skalnyku, kol suradom tą plyšį ir įėjimą. Lindau tik su viena šviesa ir šortais. Buvo ne kas. Apsidaužiau, apsidraskiau, tačiau blogą nuotaiką kaip ranka nuėmė. Landžiojau ir kaišiojau nosį į kiekvieną skylutę. Sustojau prie kokių 10 m šulinuko. Po to patikrinom dar vieną landą, kuri, kaip vėliau paaiškėjo, susisiečia su pirmąja. Tačiau, kaip bebūtų keista, šis urvelis su pagrindiniu S-7 urvu neturi jokio sąlyčio taško. Nors jų įėjimai vienas nuo kito tik per keletą metrų.

Po visų įspūdžių patraukėm namo.

Nemoku valdytis. Iš visoje ekspedicijoje dalyvaujančių lietuvių esu turbūt didžiausias pikčiurna ir niurzga. Niekas man netinka ir nepatinka. Nemoku džiaugtis, kur galima įžiūrėti gerį ir teigiamas puses, aš randu tik prie ko prikibti ir paprieštarauti. Vis randu priežastį, dėl ko susipykti arba užsiškiti ant kiekvieno. Tuo pačiu nerandu svertų savęs pakeisti. Norisi būti vienokiu, o gaunasi kitokiu...

Rugpjūčio 3-oji. Pagal planą ši diena buvo skirta dalies krovinio nunešimui iki žinomos dalies pabaigos, įrangos pakabinimui ir kartu tai bus aklimatizacija.

Nors kaip visada, stengėmės išeiti kuo anksčiau, tačiau prie urvo atsiradom tik apie 12 val. Valanda pasiruošimui ir Giedrius su Simu urve. Jų tikslas kabinti įrangą. Mudu su Irena turim išeiti po kokios valandos, juos pasivyti ir visi bendrai ir, geriausiu atveju praėję Lietuvos meandrą, pakabinti šulinį, ties kuriuo pernai sustojome. Vos pradėdam su Irena judėti suprantame, kad viskas vyks daug lėčiau, nei planavome.

Simas su jam būdingu perdėtu atsargumu (o gal baimė?) ir pedantiškumu viską kabina labai ilgai. Pradeda stresuoti, o aš pradėdau nervintis, kad viskas vyksta per lėtai. Pradedu skubinti, tačiau tai sukelia tik dar didesnę jo stresą.

Šiaip ne taip nusileidžiam pirmąjį šulinį. Susikeičiame poromis. Simas eina su Irena, o aš lieku su Giedriumi. Nepadeda. Meandre vėl jį aplenkiam. Galų gale, kad būtų bent koks naudingas darbas belaukiant, su Giedriumi pradėdame reisuoti ir tampyti maišus. Per pirmąjį meandrą pernešam 4 transus. Toliau viskas eina daug greičiau. Perkandame mūsų aikštelėje prieš 100 šulinį ir paleidžiam Simą jo kabinti. Kaip nekeista darbas vyksta labai greitai ir 17.30 val mes jau esame šulinio dugne. Nusprendžiame eiti toliau per Lietuvos meandrą ir pakabinti tą šulinį. Prie mudviejų su Irena prisijungia ir Simas su Giedriumi. Pasiimam tris transus ir pirmyn.... Nu nafig... Nesitikėjau, kad jis toks ilgas ir šlykštus. Apskritai, pirmą kartą per jį kažkas

eina su transu. Žinoma, aš taip pat. Įveikti 200 metrų mums užima beveik valandą. Pačioje pabaigoje aš jau nebelaukiu chebros ir nuvarau pirmas. Kol jie atėjo, aš spėjau suvaryti spitą. Kol kalu antrąjį ir kabinu įrangą, jie gamina valgyti ir verda arbatą. Nusileidžiu. Virpa širdis. Šulinio dugnas lygus lyg būtų išlietas. Tik keletas akmenuku ir nuolaužų priaugusių prie žemės. Keista tai, kad čia nėra nei vieno akmens. Tik tie, kuriuos patys primėtėme norėdami patikrinti gylį. Viena šulinio siena drėgna. Nuo jos kartas nuo karto kapsi vanduo. Kitos sienos dalis su nutekėjimais. Matosi stalaktitų ir stalagmitų darinių. Dugnas su balutėmis. Toliau eina meandras irgi su dariniais apačioje. Eini per juos ir traiškai :(

Dėl viso pikto (smalsumo genamas) perbėgu tuo meandru kokius 10 metrų ir grįžau atgal į viršų. Grįžęs nupasakojau situaciją manęs su karštu maistu belaukiančiai Irenai. Tie du karšti puodeliai grybu košės sulindo į skrandį kaip alus karštą vasaros dieną. Paskutinį kartą valgėm ryte. Ir tai tas valgis buvo kavos puodelis ir riekė duonos, aptepta nutela.

Prasidėjo ilgas, nuobodus ir, sakyčiau, sunkus išlipimas į paviršių.

Kaip aklimatizacijai mes pasigriebėm visai neblogai. Beveik 300 m gylio su įrangos kabinimu ir transu nešimu. Nusikalėm visi kaip šunys. Išlipinėjom iki paviršiaus maždaug tris valandas. Vėl valandą užėmė ėjimas – šliaužimas per lietuvių meandrą. Po šio pasivaikščiojimo jėgos nyksta akyse. Šimtinis šulinys, regis, vieni juokai tada. Tačiau kai vėl reikia naudoti uolų laipiojimo techniką viskas vėl pasijaučia. Simas krito du kartus. Ačiū... kažkam, viskas baigėsi sėkmingai. Man keletą kartų rankos taip pat atsakė. Išsilaikiau. Ten kur eidami į priekį lakstėm su keliais transais, grįždami atgal sunkiai judėjom su minimaliu kroviniu. Nuovargis darė savo. Apie 23 valandą vakaro pasiekėme paviršių. Simas su Giedriumi išbėga pirmi link stovyklos. Mudu su Irena – netrukus. Jeigu Giedrius jau apsiprato su vaikščiojimu per nuobirynus ir šlaitus, tai pas Simą ledai nejudą nė iš vietos. Irena su Giedriumi paleidžiam pirmus, o aš lieku su Simu. Pasilaikydamas rankomis, jis vos ne vos judėjo pirmyn. Kol įveikėme staciojo šlaito atkarpa – Irena buvo jau beveik stovykloje. Grįžus, kaip visuomet laukė Jaume ir jo paruošta vakarienė :)

Rugpjūčio 4-oji diena. Neplanuota, bet vienbalsiai nubalsuota poilsio diena. Laižomės žaizdas. Visi iki vieno mūsų kūnai nusėti nubrozdinimais, mėlynėmis ir sumušimais. Jau galime rinkti „mis leopardą“.

Kaip ir visos dienos čia, taip ir šioji realiai prasidėjo tik prieš pietus. Giedrius išėjo į Tendenjerą. Mes apsitvarkėme įrangą ir užsiėmėme kas kuo. Per pietus Giedrius per raciją įkalbėjo Simą patraukti link jo į kalną. Šis pavalgė pietus, įsimetė vandens, užkąst ir išsiruošė turbūt į vieną didžiausių kelionių po kalnus :)

Kol chebra vaikščiojo po kalnus, mudu du Irena tikrinom aplink stovyklą esančius urvus ir skyles. Pastebėjau, kad daromės panašūs į ispanus. Blogąja prasme. Jeigu randam skylę ir ją pakasus neatsivera 20-30 metrų šulinys – metam ją lauk. Neperspektyvi. Tuo tarpu tą pačią Ūlą su Irena kasėm kažkur tris valandas.

Žodžiu, pasikapstę po aplinkines skyles ir neradę nieko „perspektyvaus“ (šis posakis tapo labai madingas šią ekspediciją. Jį naudoja ir tie, kurie nelabai skiria smegduobės nuo urvo. Tai beveik tapo sinonimu žodžiams „tingiu kasti“) patraukėm į stovyklą. Sulaukėme mūsųškių. Šie, kaip visuomet grįžo pilni įspūdžių.

Vėl vakarienė ir vakarojimas didžiojoje palapinėje. Miegas.

Rugpjūčio 5-oji diena. Šiandien pirmasis rimtas darbinis išėjimas į urvą. Mudu su Irena išėjom pirmieji – kabinti įrangos ir daryti topo. Simas su Giedriumi kiek vėliau. Jų užduotis – pristatyti PBL'ą ir kt. iki 280 m, t.y. ten, kur turėtų stovėti PBL'as. Planas buvo vakare susitikti, įrengti požeminę stovyklą ir eiti miegoti.

Mūsų pogrupis greitai užtopografavo naujai atrastą dalį. Priėjom šulinį. Ir užstrigom. Pasirodo, kad aš sugebėjau savo kalimo komplektą palikti viršuje. Kitas – pas Simą. Mūsųškių šulinio dugne laukėm 5 valandas. Po 4 valandų netekę kantrybės (jie išėjo tik kokia valanda vėliau už mus) jau pradėjom pergyventi ir nutarėm kilti į viršų. Arba žiūrėti kas atsitiko, arba padėti gabenti krovinį. Vos iškilau pirmą šulinį – išgirdau jų balsus meandre. Nusiėmiau nereikalingus geležis ir nulėkiau jų pasitikti. Simas su Giedriumi

santykiavo per meandrą nešdami 5 transus. Prigriebiau pirmus du pasitaikiusius ir pasileidau pirmyn. Nesinorėjo ilgam palikti vienos Irenos. Per tas 5 laukimo valandas ji pradėjo stipriai šalti.

Chebrai nusileidus jau virė paruoštas šiltas maistas. Kol visi valgė – baigėme įrenginėti stovyklą. Vietų, kur galėtume pririšti virves buvo nedaug, spitų turėjom mažai. Tad teko naudotis parankinėmis priemonėmis. Įtempėm virves, o ant jų su segtukais pritvirtinom izofoliją. Prireikė 6 izofolijų. Kaip pirmam kartui gavosi visai neblogo požeminės stovyklos palapinė. Ant grindų patiesėm transus, ant jų išskleidėm paklotėlius ir tada miegmaišius. Vietos ne per daugiausia, bet šiaip ne taip visi sutilpom. Į vidų įdėjom degančią karbidinę lempą. Ji per naktį laikė šilumą. Kol liepsna buvo didesnė, temperatūra nuo urvui įprastų plus 4 laipsnių Celsijaus pakilo iki 11-12. Liepsnai sumažėjus, paryčiais ji nukrito iki 8. Šaltoka, bet visi sulindę į sausus miegmaišius beveik nešaldami išsimiegojom. Vakare išsitraukėm Jaume sudėtą maistą. Kumpis, dešros sūris, riešutai, grybų sriuba... Visi tiesiog alpom iš juoko prisimindami Kaukazo grečką, kurią rusai sugebėdavo dar ir normuoti :) Čia maistas į urvus nenormuojamas. Gali rinktis iš visko, kas yra ir kiek nori.

Tiesa, vakare prieš miegą labai gerai sulindo ukrainiečių įteikti „vaistai“. Pusę jų palikom sekančiai nakti.

Miegas. Aš kraštinis. Tai viena, tai kita ranka nutirpsta. Verčiamės ant kito šono. Knarkia visi (tik savęs negirdėjau :)). Naktį išgąsdino kažkieno kostelėjimas. Paties kosulio negirdėjau, bet pažadino aidas nuėjęs per šulinį. Pirma mintis buvo – po velniais. Iš kur tas akmuo nukrito...

Rugpjūčio 7-oji. Praėjo pusė stovyklos laiko, o realia mes esame „nuėję“ tik 100 metrų į gylį. Nors iš pradžių planas buvo toks, kad po savaitės mūsų komanda jungiasi su Ūlos stovykla ir dirba ten. Nepatinka. Dabar suprantu, ką kalbėjo Aidas apie visus naujokus ir stažuotojus. Žmonės neturi tikslo. Jie seka paskui. Kai seka paskui, neturi ugnelės. O kai jos nėra, tada „astogos“ tampa svarbiau už urvus. Dvi dienos paviršiuje, viena – urve. Dabar gaunasi maždaug taip. Aišku, aš kažkiek hiperbolizuoju, tačiau principas labai panašus.

Aš seniai taip bedegiau mintimi ir idėja, kaip su S-7 tyrinėjimu. Gal ir teisi chebra. Aš to siekdamas su niekuo nesiskaitau. Darau viską ne ieškodamas kompromisų, o realiai viską suvedu į vieną vienintelį tikslą – kuo daugiau praeitų ir užtopografuotų metrų. Daugiau gylio, daugiau horizontalės... Gal net nenoriu, kad visa tai susijungtų su sistema. Tiesa, sėdint urve mintys kiek kitokios. Už kiekvieno kampo norisi išvysti virvę ar spitą. Norisi kuo greičiau sujungti. Tačiau suprantu ir tai, kad S-7 sujungus su sistema Ispanijos ekspedicija jau nebus tokia. Nebus kabliuko, nors urvų tyrinėjimui čia pakanka per akis. Šis urvas man gavosi kaip netikėtas mokymo poligonas. Mokausi visko. Pačioje pradžioje, dar Lietuvoje, buvo svaigimas, planavimas, įrangos pirkimas ir t.t. Dabar – viską realiai įgyvendinti. Pasiiekti tikslus, padaryti darbą ir kas netikėčiausia, neplanuota ir sunkiausia – suvaldyti žmones. Jiems vadovauti. Kažkodėl „by default“ maniau, kad chebra norės ir sieks to paties, kaip ir aš. Su tokiu pačiu aklu užsidegimu...

Dauguma pyksta, kad aš veržiuosi pirmas ir jiems neleidžiu daryti pirminių praėjimų. Jie teisūs. Mano noras pamatyti, o kas ten „už kampo“ toks stiprus, kad visur lekiu ir leidžiuosi pirmas. Tiesa, mano noras dabar jau daugiau yra ne atradimo džiaugsmas, o smalsumas „kas toliau?“. Nebeturiu jau tos ugnelės, kaip kad pirmą kartą praėjus pirminį praėjimą. Dabar liko tikslas, idėja ir noras kuo daugiau padaryti topo. Tai turi būti mūsų, lietuvių komandos bendras darbas, o ne „abžoriškas“ mano noras ir smalsumas „kas toliau?“.

Vidmantas